

ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍNÍN MÁMLEKETLIK QÁWIPSIZLIGI SISTEMASÍN JETILISTIRIW ILAJLARÍ HAQQÍNDÁ

Mámleketlik dúziliske hám mámleketlik shegaralarǵa qol qatılmaslıǵın isenimli qorǵaw, insan huqıqları menen erkinliklerine sózsiz ámel etiw, jámiyettegi milletleraralıq tatiwlıq, diniy kénpeyillik, tinıshlıq hám paraxatshılıq - demokratiyalıq huqıqiy mámleket qurıwdıń hám eldi jedel sociallıq-ekonomikalıq rawajlandırwdıń áhmiyetli shártlerinen biri bolıp esaplanadı.

Ózbekstan Respublikası Milliy qáwipsizlik xızmeti elimizdiń konstituciyalıq dúzilisin, suverenitetin, aymaqlıq pútinligin, ekonomikalıq hám qorǵanıw potencialın sırtqı jáne ishki qáwıplardan qorǵaw sistemasında ayrıqsha ornı iyeleydi.

Sonıń menen birge, Milliy qáwipsizlik xızmetiniń statusı, wazıypaları hám wákillikleri sheńberin anıq belgilep beretuǵın nızam hújjeti jaratılmay turıp, oǵan milliy qáwipsizlikni támiyinlewdiń barlıq máseleleri júklengenı bul mákemeniń mámleketlik uyımlardaǵı jumıstıń barlıq tarawlarına tiykarısız aralasıwına sharayat jaratıp berdi.

Elimizdi rawajlandırwdıń házirgi basqıshındaǵı tiykarǵı baǵdarlardı, mámleketlik hám jámiyetlik turmıstıń barlıq tarawların reformalaw baǵdarındaǵı wazıypalardı nátiyjeli ámelge asırıw mámleketlik qáwipsizlikni támiyinlewdiń sapa jaǵınan jańa sistemasın qalıplestiriwdi talap etedi.

Ózbekstan Respublikasınıń konstituciyalıq dúzilisin, suverenitetin, aymaqlıq pútinligin hám máplerin sırtqı jáne ishki qáwıplardan qorǵaw baǵdarındaǵı jumıstı tıp-tiykarınan jetilistiriw maǵsetinde, sonday-aq, 2017-2021-jıllarda Ózbekstan Respublikasınıń rawajlandırwdıń bes tiykarǵı baǵdarı boyınsha Háreketler strategiyası wazıypalarına muwapıq:

Ózbekstan Respublikası Milliy qáwipsizlik xızmeti Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qáwipsizlik xızmeti sıpatında qayta shólkemlestirilsin. Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qáwipsizlik xızmeti Ózbekstan Respublikası Milliy qáwipsizlik xızmetiniń huqıqları, minnetlemeleri hám shártnamaları boyınsha huqıqiy miyrasxor bolıp esaplanatuǵını belgilensin.

Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qáwipsizlik xızmeti Ózbekstan Respublikasınıń konstituciyalıq dúzilisin, suverenitetin, aymaqlıq pútinligin hám máplerin sırtqı jáne ishki qáwıplardan qorǵaytuǵın arnawlı wákillikli uyım etip belgilensin.

Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qáwipsizlik xızmeti (bunnan bılay Xızmet dep ataladı) jumısın shólkemlestiriwdiń tiykarǵı baǵdarları etip tómendegiler belgilensin:

Xızmettiń arnawlı wákillikli mámleketlik qáwipsizlik uyımı sıpatındaǵı huqıqiy statusın, wákilliklerin hám jumıs baǵdarların anıq belgilep beretuǵın bekkem nızamshılıq bazasın jaratıw;

búgingi kúndegi qáwip-qáterlerge qarsı gúresiwdiń tásirsheń túrin hám usılların engiziw;

júzege kelip atırǵan jámiyetlik-siyasıy hám sociallıq-ekonomikalıq jaǵdaydı inabatqa ala otırıp, mámleketlik qáwipsizlikni támiyinlew baǵdarındaǵı wazıypalardı ornılawda bar kúsh hám qurallardan nátiyjeli paydalanıw imkaniyatın beretuǵın shólkemlestiriwshilik strukturasını qalıplestiriw;

Xızmettiń jumısın mámleketlik qáwipsizlikni támiyinlew jumıslarınıń túrleri hám usılları, sonday-aq, Xızmettegi áskeriy xızmetkerlerdiń wedomstvolıq boysınıwı haqqındaǵı maǵlıwmatlar ashıq-aydın bolıwın qádeden tisqari etetuǵın konspiraciya principi tiykarında shólkemlestiriw;

puqaralardıń huqıqlarına, erkinliklerine hám nızamlı máplerine sózsiz ámel etiliwin kepillikke alatuǵın tásirsheń mexanizmlerdi engiziw;

Ózbekstan Respublikasınıń máplerin múnásip qorǵawǵa uqıplı, hár tárepleme jetik hám watandı súyiwshi jaslardı Xızmetke tartıwǵa qaratılǵan kadrlardı tańlaw jáne tayarlawdıń pútkilley jańa sistemasın jaratıw;

Miynetke múnásip haqı tólew, turaq jay hám turmıshlıq sharaytların jaqsılaw, densawlıqtı saqlaw sistemasın jetilistiriw arqalı Xızmettegi áskeriy xızmetkerlerdiń sociallıq qorǵalıwın kúsheytiw.

Xızmettiń tiykarǵı wazıypaları hám jumıs baǵdarları etip tómendegiler belgilensin:

Ózbekstan Respublikasınıń mámleketlik qáwipsizligin hám máplerin sırtqı jáne ishki qáwiplerden qorǵawdı támiyinlew, usı tarawda nızamshılıqtı hám nızam ústinligin bekkemlew, huqıqbuzarlıqlardıń aldın alıw, olardı anıqlaw hám saplastırıw;

Ózbekstan Respublikasınıń konstituciyalıq dúzilisine, suverenitetine hám aymaqlıq pútinligine qáwiplerdiń aldın alıw, olardı anıqlaw jáne saplastırıw boyınsha razvedka hám kontrrazvedka jumısın ámelge asırıw;

Ózbekstan Respublikasınıń Mámleketlik shegaraların qorǵaw;

Ózbekstan Respublikasınıń Qurallı Kúshleri hám qorǵanıw – sanaat kompleksin mámleket qáwipsizligine qáwip-qáterlerden qorǵawda, eldiń qorǵanıw qábiletin bekkemlew boyınsha strategiyalıq baslamalardı ámelge asırıwda qatnasıw;

terrorizmge, ekstremizmge, shólkemlesken jinayatshılıqqa, qural-jaraq, náshebentlik quralları hám psixotrop zatlardıń nızamsız aylanısına qarsı gúresiw;

mámlekettiń máplerine hám qáwipsizligine qáwip tuwdıratuǵın milliy, rasalıq hám diniy qarama-qarsılıqtı úgit-násiyatlawǵa qaratılǵan buzǵınshılıq háreketiniń aldın alıw, onı anıqlaw jáne saplastırıw;

ekonomikalıq, ilimiy-texnikalıq, sociallıq hám málimleme tarawlarında mámleketlik qáwipsizlikti támiyinlew, Ózbekstan Respublikası xalqınıń tariyxı-mádeniy hám bay ruwxıy miyrasın qorǵaw;

mámleketlik uyımlarda hám basqa da shólkemlerde mámlekettiń máplerine hám qáwipsizligine qáwip tuwdıratuǵın korrupciya jaǵdaylarına qarsı gúresiw;

telekommunikaciya hám transport tarawında mámleketlik qáwipsizlikti támiyinlew, ayrıqsha jaǵdaylardı payda etetuǵın faktorlardıń aldın alıw, anıqlaw hám saplastırıw;

Xızmettiń tergew wákilligine kiretuǵın jinayat isleri boyınsha tergewge shekem tekseriw hám dáslepki tergewdi alıp barıw jáne operativ-izlew jumısın ámelge asırıw;

mámleketlik uyımlarda hám basqa da shólkemlerde mámleketlik sırlardıń saqlanıwı, arnawlı baylanıs qáwipsizliginiń támiyinleniwi hám málimlemelerdi kriptografikalıq qorǵawdı shólkemlestiriw üstinen qadaǵalawdı ámelge asırıw;

mámlekettiń máplerine hám qáwipsizligine qáwip tuwdıratuǵın huqıqbuzarlıqlardıń júz beriwine imkaniyat jaratatuǵın sebepler menen sharaytlardı anıqlaw jáne saplastırıw;

Xızmettiń jawıngerlik hám mobilizaciya hám tayarlıǵı jaǵdayın jetilistiriw hám saqlap turıw, kúsh jáne qurallardı ayrıqsha jaǵdaylar payda bolǵandaǵı hám áskeriy jaǵday engizilgendeǵı háreketlerge tayarlaw.

2018-jıl 1-aprelden tómendegı funkciyalar:

Ózbekstan Respublikasınıń oǵada áhmiyetli hám kategoriyalanǵan obektlerinde qorǵawdıń texnikalıq qurallarnı joybarlastırıw, montajlaw, sazlaw, ońlaw hám olarǵa texnikalıq xızmet kórsetiw boyınsha jumıslardı orınlawǵa ruqsat beriw – Ózbekstan Respublikası Ishki isler ministrliğine;

rejimli qorǵanıw obektlerin joybarlaw, qurıw, olardan paydalanıw hám olardı ońlaw ushın licenziya talaplarına ruqsat etilgenligi haqqında maǵlıwmat beriw – Ózbekstan Respublikası Qorǵanıw ministrliğine ótkerilsin.

Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2018-jıl 22-yanvardaǵı PP-5308-sanlı «2017-2021-jıllarda Ózbekstan Respublikasınıń rawajlandırıwıdıń bes tiykarǵı baǵdarı boyınsha Háreketler strategiyasınıń «Jedel isbilermenlikti, innovaciya hám ideyalardı hám texnologiyalardı qollap-quwatlaw jılı»nda ámelge asırıwǵa baylanıslı mámleketlik baǵdarlama haqqında»ǵı Pármanına muwapıq Ózbekstan Respublikası Oliy Majlisi Nızamshılıq palatasınıń bir topar deputatları tárepinen «Ózbekstan Respublikasınıń Milliy qáwipsizlik xızmeti haqqında»ǵı Ózbekstan Respublikası nızamı joybarı islep shıǵılǵanlıǵı maǵlıwmat ushın qabıl etilsin.

Ózbekstan Respublikası Oliy Majlisi Nızamshılıq palatasına usı Párman qaǵıydalarınan kelip shıǵa otırıp, nızam joybarın qayta islew usınıs etilsin.

Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabineti Xızmet penen birgelikte bir ay múddette 2018-2022-jıllarda Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qáwipsizlik xızmetiniń áskeriy xızmetkerleri ushın arzan turaq jaylardı qurıw baǵdarlamasınıń islep shıqsın hám tastıyqlasın.

Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qáwipsizlik xızmetiniń bayraǵı hám emblemasınıń úlgileri 1 hám 2-qosımshalarǵa muwapıq tastıyqlansın. Bayraq hám emblemadan paydalanıw tártibi Xızmet bashlıǵı tárepinen tastıyqlanatuǵını belgilensin.

Xızmet eki ay múddette:

Xızmettiń jumısın shólkemlestiriw;

Xızmettiń bilimlendiriw mákemeleri jumısın jetilistiriw;

Ózbekstan Respublikası Mámleketlik shegarasınıń qorǵaw sistemasınıń nátiyjeliligin arttırıwdı názerde tutatuǵın Ózbekstan Respublikası Prezidenti qararlarınıń joybarların kirgizsin.

Ózbekstan Respublikası Ádıllık ministrliǵı Xızmet hám basqa da mápdar vedomstvolar menen birgelikte bir ay múddette nızam hújjetlerine usı Pármannan kelip shıǵatuǵın ózgerisler hám qosımshalar haqqındaǵı usınıslardı Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetine kirgizsin.

Usı Pármanınıń orınlanıwın qadaǵalaw Ózbekstan Respublikasınıń Bas ministri A.N.Aripovqa hám Ózbekstan Respublikası Prezidenti janındaǵı Qáwipsizlik keńesiniń xatkeri V.V.Maxmudovqa júklensin.

Ózbekstan Respublikası

Prezidenti SH.MIRZIYOEV

Tashkent qalasi,

2018-jil 14-mart

Ózbekstan Respublikasi Prezidentiniń 2018-jil

14-marttaǵı PP-5379-sanlı Pármanına 1-qosımsha

Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qávipsizlik xızmeti bayraǵınıń SÍPATLAMASÍ

(Redakciyalardıń dıqqatına: bul jerge FOTO-1 qoyıladı)

Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qávipsizlik xızmetiniń bayraǵı turaqlılıq, mártlik, sadıqlıq, pıdaylıq hám erlikti sáwlelendiretuǵın qoyıw kók reńdegi tuwrı múyeshli gezeleme kórinisine iye.

Bayraqtıń orayında geraldikalıq belgi - Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qávipsizlik xızmetiniń embleması súwretlengen.

Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qávipsizlik xızmeti bayraǵınıń uzınlıǵı - 250 sm, eni - 125 sm.

Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2018-jil

14-marttaǵı PP-5379-sanlı Pármanına 2-qosımsha

Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qávipsizlik xızmeti embleması - geraldikalıq belgisiniń

SÍPATLAMASÍ

(Redakciyalardıń dıqqatına: bul jerge FOTO-2 qoyıladı)

Geraldikalıq belgi - Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qáwipsizlik xızmeti embleması qoyıw kók reńdegi aynasında lentası bolǵan gúmis reńli sheńberden ibarat.

Aynasındaǵı lentanıń joqarǵı bóleginde aq reńdegi bas háripler menen latin álipbesinde: «O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI», tómeni bóleginde: «DAVLAT XAVFSIZLIK XIZMATI» dep jazılǵan. Bul jazıwlar erkinlik mánisin ańlatatuǵın segiz qırlı eki juldız benen ajratılǵan.

Sheńber orayında mámleketti hám jámiyetti sırtqı jáne ishki qáwiplerden qorǵaw belgisin ańlatatuǵın, tómeni tárepi sozılǵan, joqarǵı múyeshleri kesilgen úshmúyeshli kóriniske iye qalqan súwretlengen. Qalqannıń beti gúmis reńde, Qalqannıń orayında Ózbekstan Respublikasınıń Mámleketlik gerbi súwretlengen.

Ózbekstan Respublikasınıń Mámleketlik gerbinen qalqannıń ensiz jiyeklerine shekem quyash nurların kórsetetuǵın tuwrı sızıqlar sızılǵan.

Qalqannıń kesilgen eki joqarǵı hám tómeni múyeshlerinde shaxs, jámiyet hám mámleket mápleri qorǵalıwın ańlatatuǵın úsh halqa súwretlengen.

Qalqannıń artında simmetriya kósheri boyınsha ushı tómenge baǵdarlanǵan qılısh jaylasqan. Qılısh kúsh, abıroy, ádillik, mártlik hám qıraǵılıqtı ańlatadı. Qılısh gúmis reńde. Qılıstıń sabı jeti halqadan ibarat bolıp, olar Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qáwipsizlik xızmeti jumısınıń tiykarǵı principlerin ańlatadı.

Qalqan hám qılıstıń artında simmetriyalıq túrde eki tárepeke jelibireytuǵın Ózbekstan Respublikasınıń Mámleketlik bayraǵı súwretlengen.

Ózbekstan Respublikası Mámleketlik bayraǵınıń qalqan hám qılıstıń artında jaylasıwı konstituciyalıq dúzim, suverenitet, aymaqlıq pútinlik hám mámleketlik máplerdiń sırtqı hám ishki qáwiplerden qorǵalǵanlıǵın ańlatadı.

* * *

«Ózbekstan Respublikasınıń Mámleketlik qáwipsizliǵı sistemasın jetilistiriw ilajları haqqında»ǵı Ózbekstan Respublikası Prezidenti Pármanına

TÚSINIK

Elimizdi rawajlandırıwdıń házirgi basqışında strategiyalıq wazıypalar hám eń áhmiyetli reformalardıń tabıslı ámelge asırılıwı tek ǵana mámleketlik hám xojalıq basqarıwı uyımlarınıń emes, al huqıq qorǵaw strukturaları jumısın da jetilistiriwdi talap etedi.

Ózbekstan Respublikası Prezidenti Sh.Mirziyoev 2017-jul 22-dekabrde Oliy Majliske Múrájatında Ózbekstan Respublikası Milliy qáwipsizlik xızmetin reformalaw zárúrligin kórsetip berdi.

Mámleketimiz basshısı tárepinen Konstituciyaǵa hám nızam normalarına sózsiz ámel etiliwin támiyinlew, huqıq qorǵaw uyımları sistemasında óz-ara tıyıp turıw hám máplerdiń teń salmaqılıǵı principin bulǵıtpay ámelge asırıw, basqa da uyımlardıń funkciyaların orınlaw jáne tákirarlaw jaǵdaylarına jol qoymaw wazıypaları qoyılǵan edi.

Bul baǵdarda Ózbekstan Respublikası Prezidenti tárepinen qabıl etilgen «Ózbekstan Respublikasınıń Mámleketlik qáwipsizliǵı sistemasın jetilistiriw ilajları haqqında»ǵı Párman qáwip-qáterlerge nátiyjeli tárizde qarsı gúresiwe uqıplı arnawlı xızmettiń zamanagóy kelbetin belgilegen halda, mámleketlik qáwipsizlikni támiyinlewdiń sapa jaǵınan jańa sistemasına tiykar saldı.

Pármanǵa muwapıq Ózbekstan Respublikası Milliy qáwipsizlik xızmeti Ózbekstan Respublikası Mámleketlik qáwipsizlik xızmeti etip qayta shólkemlestirildi. Mákemeniń atınan «milliy qáwipsizlik» túsiniǵiniń alıp taslanıwı onıń wákillikleri tiykaratsız tárizde keńeyiwine sharayat jaratqan faktorlardı saplastırıp zárúrligine baylanıslı. Sebebi lokal dárejedeǵı hár qanday mashqala milliy qáwipsizlikke qáwip sıpatında kóriwli múmkin edi. Bul ózgeris usı mákemeniń dıqqat-itibarın mámleketlik áhmiyetke iye real qáwiplerge qaratadı. «Mámleketlik qáwipsizlik» ataması qáwipsizlikni támiyinlew sheńberin anıq belgileydi hám bul tarawdaǵı jumıs baǵdarların ajratıp beredi.

Párman menen Mámleketlik qáwipsizlik xızmeti Ózbekstan Respublikasınıń konstituciyalıq dúzilisin, suverenitetin aymaqlıq pútinligin hám máplerin sırtqı jáne ishki qáwiplerden qorǵaytuǵın arnawlı wákillikli uyım etip belgilendi.

Mámleketlik qáwipsizlik xızmetiniń jumısın shólkemlestiriwdiń tiykarǵı baǵdarları belgilendi.

Birinshiden, bul mákemeniń statusın, wákilliklerin hám jumıs baǵdarların belgilegen halda «Ózbekstan Respublikasınıń Mámleketlik qáwipsizlik xızmeti haqqında»ǵı nızamdı islep shıǵıw hám qabıl etiw názerde tutılmaqta. 26 jil burın qabıl etilgen milliy qáwipsizlik xızmeti haqqındaǵı ámeldegi reje jumıstı nátiyjeli shólkemlestiriwe imkaniyat bermeydi hám elimizdiń jámiyetlik-siyasiy jáne sociallıq-ekonomikalıq turmısında júz bergen áhmiyetli ózgerislerdi sáwlelendirmeydi.

Ekinshiden, búgingi kúndegi qáwip-qáterlerge qarsı gúresiwdiń tásirsheń túrlerin hám usılların engiziw, sol maqsette mákemeniń nátiyjeli shólkemlestiriwshilik strukturasın qalıplestiriw zárúrligi belgilendi.

Úshinshiden, puqaralardıń huqıqlarına, erkinlikleri menen nızamlı máplerine sózsiz ámel etiwdiń ayrıqsha úlken áhmiyeti atap ótildi. Usınan kelip shıǵa otırıp, Mámleketlik qáwipsizlik xızmeti tárepinen insan huqıqlarınıń nızamlı kepillikleriniń qatań támiyinleniwine tiykarǵı áhmiyet beriledi.

Tórtinshiden, kadrlardı tańlaw hám tayarlawdıń pútkilley jańa sisteması shólkemlestiriledi, áskeriy xızmetkerlerdiń sociallıq qorǵalıwı kúsheytiledi. Bul ilajlar Mámleketlik qáwipsizlik xızmetine hár tárepleme rawajlanǵan hám watandı súyiwshi jaslardı tartıwǵa múmkinshilik beredi. Usı jerde mákeme wákilleriniń áskeriy xızmetker sıpatındaǵı statusı kórsetip ótildi, bul jaǵday olarǵa áskeriy xızmetti ótewge baylanıslı barlıq sheklewler hám minnetlemeler engiziliwin ańlatadı.

Besinshiden, Mámleketlik qáwipsizlik xızmeti óz jumısın mákeme jumısınıń túrleri hám usılları jáne áskeriy xızmetkerlerdiń wedomstvolıq boysınıwı haqqındaǵı maǵlıwmatlar ashıq-aydın bolıwın qádelerden tusqarı konspiraciya principleri tiykarında shólkemlestiriliwi belgilendi. Ol mámleketlik qáwipsizlikni támiyinlew wazıypaların orınlawda bar kúshler hám qurallardan nátiyjeli paydalanıwdı támiyinleydi.

Ózine tán bolmaǵan wazıypalar menen funkciyalardı kirgizbew maqsetinde Milliy qáwipsizlik xızmeti wákilliginde bolǵan ayırım ruqsat beretuǵın wákillikler 2018-jul 1-aprelden basqa wedomstvolarǵa ótkeriledi yamasa saplastırıladı.

Párman menen Mámleketlik qáwipsizlik xızmetiniń bayraǵı hám emblemasınıń úlgileri tastıyqlandı.

Vedomstvoliq nishanlardin sholkemlestiriliwi askeriy xizmetkerlerdin jawingerlik ruwxin arttiriwga ham olardi mamleketlik qawipsizlikti tamiyinlew wazypalarin ornlawga mobilizaciyalawga xizmet etedi.

Ózbekstan Respublikası Prezidenti pırmanında mamleketlik qawipsizlikti tamiyinlew tarawında jynalıp qalğan mashqalalardı sheshiwge qaratilğan bir qatar tapsırmalar bar. Sol múnásibet penen:

mákemenin jumısın sholkemlestiriw, onin bilimlendiriw mákemeleri jumısın jetilistiriw ham Mamleketlik shegaranı qorǵaw sistemasinin nátiyjeliligin arttırıwga qaratilğan Ózbekstan Respublikası Prezidenti qararaların islep shıǵıw;

2018-2022-jıllarda Mamleketlik qawipsizlik xızmetinin askeriy xızmetkerleri ushın arzan turaq jaylardı qurıw baǵdarlamasın islep shıǵıw názerde tutıldı.

Ózbekstan Respublikası Prezidentinin bul Pırmanı tariyxıy áhmiyetke iye bolıp, mamleketlik qawipsizlikti tamiyinlewdiń sapa jaǵınan jańa sistemasın qalıplestiriwdin huqıqiy tiykarların jarattı.

Mámleketimiz basshısının bul qararın ámelge asırıw Ózbekstan Respublikasının konstituciyalıq dúzilisin, suverenitetin, aymaqlıq pútinligin ham máplerin sırtqı jáne ishki qawiplerden qorǵaw sistemasinin sapa jaǵınan jańa basqıshqa kóteriliwin tamiyinleydi.

Ko'rip shi'g'i'ldi':

-
-
-
- [Ministrler Ken'esi](#)
- [Statistikaliq ha'm analitikaliq ma'gliwmatlar](#)
- [Ministrlikler ha'm vedomstvolar](#)
- [Qala ha'm rayon ha'kimlikleri](#)
- [Hu'jetler](#)
- [Respublika miymanlarına](#)
- [Elektron hu'kimet](#)
- [Interaktiv ma'mleketlik xi'zmetler](#)